

Súd: Okresný súd Svidník  
Spisová značka: 1Ps/8/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214883  
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová  
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8119214883.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci navrhovateľa D.. X. I., nar. X.X.XXXX, bytom J. 8, XXX XX E., občan SR, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony I. I., nar. XX.X.XXXX, takto

### rozhodol:

I. Obmedzuje I. I., rod. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. 8, XXX XX E., spôsobilosť na tieto právne úkony:

- poberanie starobného dôchodku a iných sociálnych dávok, na ktoré jej vznikol nárok od Sociálnej poisťovne Slovenskej republiky,

- bežné preberanie pošty a preberanie pošty do vlastných rúk od všetkých doručovacích orgánov, najmä od poštového podniku a ďalších fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú doručovanie,

- vykonávanie všetkých právnych úkonov v predpísanej forme pred štátnymi orgánmi, súdmi, prokuratúrou, PZ SR, exekútormi, notármi, daňovými úradmi, sociálnou poisťovňou, zdravotníckymi zariadeniami v súkromnej a štátnej sfére, sociálnymi zariadeniami v súkromnej a štátnej sfére, ďalej inými orgánmi štátnej a verejnej správy, orgánmi samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, okresnými úradmi, obchodným registrom, Ústavným súdom SR,

- uzatváranie právnych úkonov týkajúcich sa prevodu alebo prechodu hnutelných a nehnuteľných vecí patriacich do vlastníctva I. I..

II. Ustanovuje I. I., nar. XX.X.XXXX za opatrovníka syna D.. X. I., nar. X.X.XXXX, bytom J. 8, XXX XX E., ktorý je povinný sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok v rozsahu obmedzenia jej spôsobilosti na právne úkony s tým, že rozhodovanie vo veciach, ktoré nie sú bežné, podliehajú schváleniu súdu. Opatrovník tiež môže vysloviť súhlas, resp. podpísať informovaný súhlas za svoju matku pri poskytovaní ambulantnej i ústavnej psychiatrickej, resp. nepsychiatrickej starostlivosti.

III. Opatrovník je povinný riadne vykonávať svoju funkciu, dvakrát do roka a to vždy k 30.6. a k 31.12. predkladať súdu správu o zdravotnom stave a o nakladaní s majetkom I. I., nar. XX.X.XXXX a dbať na pokyny súdu.

IV. Štátu náhradu trov konania nepriznáva.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

VI. S. od doručenia rozsudku Daniele Dubravcovej.

## o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na súd dňa 27.9.2019 sa navrhovateľ domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony I. I., nar. XX.X.XXXX.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že u jeho matky I. I., ktorá je umiestnená v Špecializovanom centre sociálnych služieb v Stropkove sa v priebehu posledných štyroch rokov jej zdravotný stav veľmi zhoršil. V zariadení je umiestnená od 19.7.2016. Po smrti jej manžela v roku 2014 jej bola diagnostikovaná Alzheimerová choroba, ktorá mala rýchly priebeh a v súčasnej dobe už nevie čítať ani písať a takmer nekomunikuje. Od júla 2019 je imobilná. Jej zdravotný stav nie je len prechodný. Vzhľadom na jej zdravotný

stav jej aj bola niekoľkokrát privolaná RZP a následne bola aj hospitalizovaná. V tomto čase jej diagnostikovali tumor v oblasti brušnej dutiny. Nakoľko je potrebná operácia na odstránenie tumoru a súhlas na operáciu matka už nedokáže podpísať, preto žiada súd, aby v danej veci konal čo v najkratšom čase. Matka navrhovateľa nie je schopná obstarat' si veci dennej potreby, či chápať význam základných právnych úkonov. Nie je schopná sústavne a dôsledne zabezpečovať starostlivosť o seba, svoje zdravie, výživu, nie je schopná sa zastupovať voči tretím osobám a ani spravovať svoj majetok. Všetky veci dennej potreby zabezpečuje matke Špecializované centru sociálnych služieb v Stropkove, n.o.

3. Uznesením Okresného súdu Svidník, č. k. 1Ps/8/2019-19 zo dňa 27.11.2019 bol menovanej ustanovený procesný opatrovník JUDr. Slavomír Kačmár, vyšší súdny úradník Okresného súdu Svidník.

4. Zo záverov znaleckého posudku znalkyne MUDr. Dagmar Breznoščákovej č. 17/2019 zo dňa 10.1.2020 z odboru zdravotníctva - odvetvie psychiatria súd zistil, že u posudzovanej došlo v priebehu ostatných, najmä 4 rokov, k rýchlemu progresívnemu rozvoju dementného syndrómu pri Alzheimerovej chorobe, čo má za dôsledok len superficiálny kontakt s realitou a neschopnosť chápať zmysel vyšetrenia, mnestický a kognitívny deficit, významné narušenie exekutívnych aj kognitívnych funkcií, narušenie myslenia v abstrakčnej zložke aj v tvorbe logických operácií, z dynamického hľadiska je prítomné výrazné spomalené myslenie - bradypsychizmus, chýba súdnosť aj kritičnosť. Narušenie sebestačnosti je v tom zmysle, že posudzovaná je úplne nesamostatná a nesebestačná, nedokáže sa postarať sama o seba v dostatočnom rozsahu a svoje potreby v zmysle prípravy jedla a samoobslužnosti, nedokáže telefonovať, hospodáriť a nakladať s financiami v akejkoľvek výške, samostatne cestovať, nakupovať, užívať lieky, orientovať sa v mieste, v motivačnej zložke, bulických schopnostiach, či schopnosti plánovať zlyháva. Prítomná je dominujúca celková symptomatika manifestujúca dementný syndróm pri Alzheimerovej chorobe v pokročilom štádiu v dôsledku čoho posudzovaná nechápe zmysel väčšiny právnych úkonov, nie je schopná posudzovať a ovládať svoje konanie, čo odôvodňuje obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v zmysle samostatného hospodárenia a nakladania s financiami v akejkoľvek hodnote, v zmysle nakladať s dôchodkom, či inými dávkami, spisovať akékoľvek právne úkony, ktorými by spravovala, prevádzala, či nadobúdala majetok, či úkony pre prípad smrti, uzatvárať, spisovať, podpisovať akékoľvek právne úkony, ktorými by nadobúdala práva, či brala na seba záväzky ako dlžník, či iný účastník záväzkových vzťahov vyplývajúcich najmä zo zmlúv o pôžičke, úvere a v súvislosti so svojim zdravotným stavom - pokročilým stupňom dementného syndrómu, ktorý nie je prechodný u menovanej je dôvodné aj obmedzenie rozhodovať o svojej liečbe, hospitalizácii, či umiestnení v sociálnych zariadeniach.

U posudzovanej osoby výsluch možný je, hoci veľmi komplikovane, keďže ležiaca aj vzhľadom k jej zdravotnému somatickému a psychickému stavu a irelevancii výpovede, ak sa vôbec podarí nadviazať verbálny kontakt, pričom nepredpokladá v tejto súvislosti ujmu na jej zdravotnom stave.

5. Dňa 30.1.2020 o 11.00 hod. bolo vykonané vzhliadnutie opatrovanca I. I., nar. XX.X.XXXX v Špecializovanom centre sociálnych služieb v Stropkove za prítomnosti zákonnej sudkyne. V čase vzhliadnutia menovaná ležala na posteli, bola polohovaná, verbálne nekomunikovala, prejavovala emócie (smútok v očiach) po nadviazaní očnému kontaktu. Menovanej je podávaná strava sondou.

6. Okresný prokurátor na pojednávaní dňa 2.3.2020 navrhol rozhodnúť v zmysle záverov znaleckého posudku.

7. Podľa § 10 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

8. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/161/20190601>>.

9. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

10. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

11. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

12. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

13. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že menovaná v dôsledku progresívneho rozvoja dementného syndrómu pri Alzheimerovej chorobe nie je schopná chápať zmysel väčšiny právnych úkonov a nie je schopná posudzovať a ovládať svoje konanie, čo odôvodňuje obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

14. Menovanej súd ustanovil za opatrovníka jej syna D.. X. I. a upravil rozsah jeho povinnosti vo výrokovej časti rozsudku.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

#### **Poučenie:**

Odvolanie sa podáva lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).